

Универзитет у Нишу Медицински факултет	СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА -ФАРМАЦЕУТСКЕ НАУКЕ АКРЕДИТАЦИЈА 2018	
Назив предмета: Животна средина и здравље		
Руководилац предмета: Проф. др Александра Станковић		
Наставници: Проф. др Душица Стојановић, Проф. др Маја Николић		
Статус предмета:	Изборни	
Семестар: трећи, четврти	Година студија: друга	
Број ЕСПБ: 8	Шифра предмета ДАСИЈ2	
Циљ предмета:		
<p>Да се студент докторских студија кроз организовани научни приступ упозна са значајем утицаја физичких, биолошких и хемијских фактора из животне средине на здравље и квалитет живота људи, као и да се кроз овладавањем методама за процену ризика по здравље процени стварна величина деловања ових фактора не само на настанак болести, већ и на укупно оптерећење становништва болестима и екцесивни морталитет (како код опште популације, тако и код ризичних група).</p> <p>Оспособљавање студента докторских студија за активно учешће у планирању и реализацији научних пројеката из области животне средине који се односе на здравље, у писању чланака за научне часописе, као и за усмено излагање резултата свог научног рада.</p>		
Исход предмета		
Знања која ће студент стећи:		
<p>По завршетку наставе од студента се очекује да буде способан да:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ самостално креира и спроводи актуелна научна истраживања у области животне средине и здравља, ▪ практично примењује стечена знања из екологије и заштите животне и радне средине у својој научној пракси, ▪ самостално научно размишља и доноси закључке у наведеним областима, ▪ користи научну литературу из области животне средине и анализира је са здравственог аспекта ▪ презентује резултате сопствених истраживања у области заштите животне средине и хумане екологије научној јавности. 		
Вештине и ставове које ће студент стећи:		
<p>Очекује се да ће по завршетку наставе из овога предмета студент докторских студија бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ самостално врши процену здравственог ризика од различитих фактора животне средине (контаминаната воде, земљишта, ваздуха, хране) на здравље, ▪ утврди доминантан пут њиховог трансфера до људског организма различитим путевима (инхалацијом, ингестијом или апсорпцијом преко коже) ▪ правилно сагледа механизам настанка штетних ефеката животне средине на здравље ▪ утврди факторе који у студентовом окружењу представљају највећи ризи по здравље, ▪ процени ризичне групе које су под највећим утицајем неповољних фактора из животне средине, ▪ предвиди и организују мере превенције које ће спречити или смањити настанак болести и ▪ предузме потребна истраживања која ће помоћи у побољшању квалитета живота становништва, смањењу оптерећења болести и екцесивног морталитета од хроничних незаразних болести које су последица загађења животне средине. 		
Број часова активне наставе		
Предавања: 30	Студијски истраживачки рад: 90	
Садржај предмета		
Активна настава:		
1. Предавања		
Животна средина		
Фактори животне средине		
Загађење животне средине		
Утицај контаминираниог земљишта на здравље		
Утицај загађеног ваздуха на здравље		
Утицај хигијенско-неисправне воде за пиће на здравље		
Утицај климатских фактора на здравље		

Утицај отпадних материја као здравље	
Процена здравственог ризика	
Мере заштите животне средине	
Улога здравственог радника у ванредним ситуацијама	
2. Студијски истраживачки рад	
Практична настава у Институту за јавно здравље на Одсеку за хуману екологију	
Индивидуални рад са ментором и наставницима чије научне и професионалне компетенције одговарају области у којој се кандидат припрема за израду докторске дисертације	
Израда рада који ће се припремити за излагање на конгресу или публиковање	
Препоручена литература:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Health Canada : Investigating Human exposure to contaminants in the environment: A Handbook for exposure calculation. 2. EPA: Guidelines for exposure assessment, Washington DC. 1992 3. EPA. Exposure factors handbook, Washington DC , 1983. 4. Crawford-Brown, Douglas. Theoretical and Mathematical Foundations of Human Health Risk Analysis; Biophysical Theory of Environmental Health Science. Kluwer Publishing, 1997. 5. WHO. Guidelines on studies in environmental epidemiology, ECH 27, 1983, Geneva. 6. WHO. Human exposure assessment, ECH 214, 2000 Geneva. 7. Никић Д. Аерозагађење и здравље, Монографија, Министарство за заштиту животне средине, Београд, 2003. 8. Edwards TM, Myers JP. Environmental exposures and gene regulation in disease etiology. Environ Health Perspect. 2007; 115(9):1264-70. 9. Bogdanovic D, Nikic D, Milosevic Z, Stankovic A. Black smoke air pollution and daily non-accidental mortality in Nis, Serbia. CEJ Med. 2006; 1(3):292-7. 10. Nikić D, Stanković A.: Air pollution as a risk factor for lung cancer, Arch Oncol 2005; 13 (2):79-82. 	
Методe извођења наставe:	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ интерактивна настава ▪ проблемски оријентисана настава ▪ истраживачки рад на Одељењу за хуману екологију Института за јавно здравље ▪ семинарски радови ▪ настава у малој групи ▪ индивидуална настава ▪ консултације ▪ настава оријентисана развоју креативног и аналитичног размишљања студената ▪ настава оријентисана развоју способности за практичну примену стеченог знања 	
Оцена знања (максимални број поена 100)	
Предиспитне обавезе	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активност на предавањима: до 5 поена ▪ Учешће у истраживачком раду: до 30 поена ▪ Семинарски рад на задату тему: до 15 поена ▪ Тестови: до 20 поена 	
Завршни испит	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Усмени испит: до 30 поена 	
Критеријум оцењивања за коначну оцену на испиту	
Успех студента изражава се оценама и то:	
– Оцена 10 (изузетан) за остварених 91-100 поена	
– Оцена 9 (одличан) за остварених 81-90 поена	
– Оцена 8 (врло добар) за остварених 71-80 поена	
– Оцена 7 (добар) за остварених 61-70 поена	
– Оцена 6 (довољан) за остварених 51-60 поена	
– Оцена 5 (није положио) за остварених 0-50 поена	